

Leterenji Poli à tun Galati kuluhi dānafeebil'á ke

Mpe yii à yaa yii cè mà jwo yii jyè leterenji funṅo jwumpe e ke

Kini mege pi maha mpyi Turiki nume ke, Galati shiinbii mpyi a tèn lire kini i cyage k'e. Poli à tooyo shuunni pyi pi yyére na Jwumpe Nintanmpe yu, puru njwuṅi tooy'e pii mpyi a dá Yesu na. Nye Poli Kile jwumpe jwuṅkwooni kántugo Galati shiinbil'á, Yahutuubii pii mpyi a shà maa pi pyi na Yesu Kirisita dāniyaṅi kanni sè n-jà sùpya shwɔ u kapegigii na me, fo mu aha a Yahutuubii làdaabii kurigii jaare mú. Lire e pi mpyi na yu na fànha ku nye ku ki dānafeebii puni pi kwɔn mà tàanna ná Yahutuubii làdaabil'e.

Poli à jwo na mu à pyi Yahutu yo, mu nye a pyi Yahutu mà yo, sùpyire puni sí n-shwɔ Yesu Jwumpe Nintanmpe mpemu kurugo ke, na tire sùpyire kàlaṅ'à kántugo wà puru jwump'á. Poli à lógo na Galati dānafeebii wá na ṅko raa kántugo wàa Kile kun'á, si ntaha pire kafinivinibii ṅwɔh'i ke, ka u u ṅge leterenji sém'a tùugo pi á, maa pi yere, bà pi si mpyi si ṅkúu Jwumpe Nintanmpe na, si ṅkwóro Kile kuni i me. Yereyi Poli à kan pi á ke, yire yi nye nje.

U à li cyée pi na na ur'à uye kan Kile á, na Kafoonji Yesu u à uru tun uru u a Jwumpe Nintanmpe yu. U à li cyée pi na mú, na uru ná Zheruzalemu dānafeebii kuruṅk'à bín'a tèn, dānafeebii pi nye pi nye Yahutuu me, maa jwo pire kyaa na. Nde na pir'à bê ke lire li nye nde: pire dānafeebii nye a yaa pi pyi Yahutuubii saliyaṅi ṅwɔh'i me (1--2).

U à uye tígile Kile Jwumpe Semenji na, maa yi yyaha jwo pi á na Yahutuubii saliyaṅi kuni jaaraṅi i bà zhwoṅi nye na ntaa me; ṅka mu aha dá Yesu Kirisita na, lire kanni li sí n-jà sùpya shwɔ (3--4).

Leterenji takwɔre e, u à yi jwo a waha pi á na pi piye yaha Kile Munaani l'a ṅkēenji, naha kurugo ye lire li maha sùpyaṅi yige Musa Saliyaṅi tugure ṅwɔh'i, maa fànhe kan u á, u u kacenṅkii shiṅi puni pyi. Kacenṅkii puni yyaha yyére wuuni sí li nye tàange (5--6).

Poli à fwù kan Galati dānafeebii kuruy'á

1 ¹ Mii Poli u nye Yesu *Kirisita tūntunṅo ke, mii u à ṅge leterenji tūugo yii á. Mii u pyi Yesu Kirisita tūntunṅo, sùpya bà u à lire yaa me, sùpya bà u à mii tun me. Yesu Kirisita u à jè a fworo kwùṅi i Tufoonji cye kurugo

ke, uru ná Tufoonji Kile u à wwò lire na. ²Mii cìnmpyiibii puni pi naha ná mii i ke, mii ná pire pi à wwò maa nge lèterèñi tùugo Galati kùluni dánafeebii kurun'á. ³Wuu Tuñi Kile ná Kafoonji Yesu Kirisita pi n'wò yii na, pi yeyin'ke kan yii á. ⁴Yesu Kirisita u à uye kan mà pyi sáraga si wuu *kapegigii yàfa wuu na, bà wuu si mpyi si fworò nge d'nyenji nimpinji karigii puni i mà tàanna ná Tufoonji Kile nyii wuuni i me. ⁵Pèente ti taha Kile na tèrigii puni i, fo tèekwombaa. Amiina!

L'à Poli pàa, u lógo na Galati dánafeebil'à kuni labere lwó

⁶L'à mii pàa sèl'e mà lógo na yii à wyèrè na n'ko raa kàntugo wàa Kile á, uru ngemu u à yii yyere maa n'wò yii na maa yii shwò ke, mpii pi nye na yii shwonkanni jwumpe labali na yu ke, maa ntaha pire jwumpe n'wòh'i, ⁷mpemu ná Jwumpe Nintanmpe nye nin'kin me. Tire sùpyire na yii wuruge, Jwumpe Nintanmpe pu nye na *Kirisita kyaa yu ke, marii n'caa s'a puru kèen'ni.

⁸Wuu à njemu jwo yii á Yesu kyaa na ke, l'à pyi wuu yabilimp'ii yo, l'à pyi *Kile mèlèkè mà y'iri n'nyin'ni na yo, wà ha mpa yabere jwo yii á, Kile u urufoo lán'a. ⁹Mii à yi jwo yii á mà kwò, mii sí n'uru yi taha, Jwumpe Nintanmpe yii à lógo wuu n'wò na, maa n'ee pu na ke, shin maha shin ká puru labala a jwo yii á jwonkanni labere na ke, Kile u urufoo lán'a.

¹⁰Naha yii na s'nni nume be? Mii na n'caa si ntáan sùpyir'á laa, mii na n'caa si ntáan Kile á? Sùpyire nyii wuuni mii na mpyi be? Mii n'a mpyi na s'nni si ntáan sùpyir'á, mii mpyi na si n-pyi Kirisita báarapyi me.

Pyin'kanni na Poli à pyi Yesu túnntun'go ke

¹¹Mii la nye yii li cè mii cìnmpyiibii, Jwumpe Nintanmpe mii à jwo yii á ke, pu nye a fworò sùpya e me. ¹²Mii nye a pu ta sùpya á me, wà mú sí nye a mii kála pu na me, n'ka Yesu *Kirisita yabilin'ni u à pu cyèe mii na.

¹³Yii à mii pyin'kanni kyaa lógo mà mii yaha *Yahutuubii Kile kuni i. Yii mú s'à cè na mii à Kile dánafeebii kurun'ke kyéregè fo mà tòro. Mii mpyi na li kòre si ku jya. ¹⁴Yahutuubii Kile kuni n'araan'ni i, mii mpyi na yeyen'wòge shiinbii puni yyaha na. Mii tiibii làdaabii kani mpyi a sàa waha mii na.

¹⁵N'ka Kile à n'wò mii na mà mii ta mii sàha si me, maa mii cwòon'ro, mii a báare ur'á. ¹⁶Amuni, li mú à pyi, l'à sàa b'è u á mà u Jyan'ni cyèe mii na, mii s'a u kyaa yu *supyishin'ni sann'á, mpii pi nye pi nye *Yahutuu me, mii nye a sùpya yíbe si nta li pyi me. ¹⁷Mpii pi à pyi *Yesu túnntun'mii mii yyaha na ke, mii nye a shà Zheruzalemu i si pi n'ya me. Mii à t'il'a kàre Arabubii k'ini i, maa y'iri wani mà kàre Damasi kànhe e.

¹⁸Yyee taanre kàntugo na, mii à kàre Zheruzalemu kànhe e, mà sà canmpyaa ke ná kanjkuro pyi Pyeri yyére si u cè. ¹⁹Ŋka uru ná Kafoonji Yesu cìmpworonji Yakuba baare e, mii saha nyé a Yesu túnntunji wabere nya me. ²⁰Kampyi kafinara mii na sémeni na ntùuge yii á, Kile u nyé mii shèrefooji.

²¹Lire kàntugo mii à kàre Siri kini i, maa yíri wani mà kàre Silisi kùluni i. ²²Ŋka fo mà sà nɔ lire tènì na, *Zhude kùluni dánafeebii kurunji mpyi na sàha ŋkwò a mii cè me. ²³Pi mpyi a lógo kanna na nge u mpyi na pi kyérege si nta pi sige pi àha ndá Jwumpe Nintanmpe na me, na uru u na pu yu sùpyir'á nume. ²⁴Lire e ke pi na Kile metange yiri mii kurugo.

Jwumpe Nintanmpe Poli mpyi na yu ke, Yesu túnntunmpii sanmpil'à jee puru na

2¹Nye yyee ke ná sicyeer'à tòro ke, ka mii i núr'a kàre Zheruzalemu kànhe e ná Barinabasi i. Titi mpyi a kàre ná wuu e mú. ²Mii à nde kùluni tɔge lwó, jaha na ye Kile yabiliŋi u à li cyée mii na. Mii à nɔ wani ke, maa bínn'a tèn ná dánafeebii nùŋufeebil'e. Jwumpe Nintanmpe mii na yu *supyishiŋi sanŋ'á, mpii pi nyé pi nyé *Yahutu me, ka mii i jyè puru yyahe e mà jwo dánafeebii nùŋufeebil'á. Mii la nyé a mpyi tafèere mii à fê tanjaa ná nijjaa Yesu *Kirisita kurugo ke, tire ti kwôro kanjwɔ baa me.

³⁻⁵Nye mà mii yaha wani, kafinivinibii pii mpyi a piye pyi dánafee fiige maa ŋwɔhɔ a jyè wuu shwɔhɔl'e si nta jɔcè pyiŋkanni na Yesu Kirisita à wuu shwɔ *Musa *Saliyanji bilere na ke, si lire kèege si nta wuu yaha bilere e sahanŋi. Ali mà li ta mii jaararɛɛŋi Titi mpyi Yahutu me, pi la mpyi u u *ŋkwònd fànhe e mà tàanna ná Musa Saliyanji i. Ŋka wuu nyé a jèn'a wuye yaha pi cye e tère niŋkin i, maa lógo pi jwɔ na me, Jwumpe Nintanmpe pu nyé sèenji ke, bà puru si mpyi si ŋkwôro yii á me. Wuu ná Zheruzalemu dánafeebii kacwɔnribii mpyi a wwò jwɔmɛɛ niŋkin na, pi nyé a jèn'a fànha cyán Titi na u u ŋkwònd me. ⁶Jwumpe Nintanmpe wuu na yu ke, pi sí nyé a jèn'a yaaga bâra puru na me. (Sèenji na, pi tayyéerege mpyi ŋkemu ke, kuru nyé yaaga mii á me, jaha kurugo ye Kile nyé a sùpya pwɔɔŋɔ sùpya na me.) ⁷Sèenji na, pi à li ta na Kile à mii tun mii u sà a Jwumpe Nintanmpe yu supyishiŋi sanŋ'á, bà u à Pyeri tun u sà a pu yu Yahutuubil'á me.

⁸Kilenji u à fànhe kan Pyeri á maa u tun Yahutuubil'á ke, uru mú u à fànhe kan mii á maa mii tun supyishiŋi sanŋ'á. ⁹Amuni, *Yakuba ná Pyeri ná Yuhana pire pi nyé nùŋufeebii, maa ntèn li taan na Kile à jwɔ mii na, mii u a nte túnnture pyi. Lire na pi à Barinabasi cyége ná ndoge cù, si li cyée na wuu ná pire na nyé wwɔɔɛɛ. Wuu à bínn'a tèn maa jwɔ li na

na pire sí n-sà a Jwumpe Nintanmpe yu Yahutuubil'á. Wuu pi ke, wuu sí n-sà a pu yu supyishiŋi sanŋ'á. ¹⁰ Pi à wuu jáare kanna na wuu àha funŋo wwò dánafeebii fòŋafeebii na wani me. Mii s'à fère sín maa lire pyi.

Poli à Pyeri la wwú Antiyoŋshi kànze e

¹¹ Nyé tènì i Pyeri à pa Antiyoŋshi kànze e ke, l'à fwor'a yyére na u karigii pyiŋkanni mpyi a jwò me, lire e mii à u tŋe maa u cêege sùpyire puni nyii na. ¹² Pyeri làwwuge jùŋke ku ŋke: u mpyi a fyánha na lyî ná *supyishiŋi sanŋi dánafeebil'e, lire mpyi a jwò, ŋka pìl'à yîri *Yakuba yyér'a pa, pire mpyi maha jwo na supyishiŋi sanŋ'à yaa u *kwòŋ *Yahutuubii fiige, u à fyá pire na, maa li jwò cù na láre supyishiŋi sanŋi dánafeebii na, fo mà pa kàntugo wà pi á. ¹³ Lir'à pyi ke, ka Antiyoŋshi kànze Yahutuubii dánafeebii sanmpii si mpyi jwòmyahigii shuunnifée Pyeri fiige. Ali Barinabasi yabiliŋi mpyi a taha pi fye e. ¹⁴ Mii à pa li kàanmucya mà li ta Jwumpe Nintanmpe na sèenji ŋgemu yu ke, pi nyé na jaare uru sèenji fye e me, ka mii i yi jwo Pyeri á pi puni nyii na:

«Mu u nyé Yahutu ke, Kile kuni yyahe yyére zhèŋi kurugo mu à jèn'a Yahutuubii làdaabii pìi yaha maa mpyi supyishiŋi sanŋi fiige, lire mpyi a jwò, ŋka nume, jaha na mu la nyé si supyishiŋi sanŋi kèenŋe fànze e si mpyi Yahutuu ye? ¹⁵ Mii ná mu, wuu à si Yahutuu, wuu nyé supyishiŋi sanŋi fiige ŋge u nyé u nyé a Kile kuni cè me. ¹⁶ Ŋka lire ná li wuuni mú i, wuu à cè na sùpya sì n-jà n-tíi Kile yyahe taan mà lire jùŋke pyi na u à *Musa *Saliyaŋi kurigii jaara me. Dániyaŋi kanni cye kurugo Yesu Kirisita na, sùpya maha ntíi Kile yyahe taan. Lire kurugo wuu mú à dá Yesu Kirisita na, bà wuu si mpyi si ntíi Kile yyahe taan me. Lire nyé Saliyaŋi kapyii me, jaha na ye sùpya sì n-sii n-jà n-tíi ka lire jùŋke si nta na u à Saliyaŋi kurigii jaara me.»

¹⁷ Wuu pi ke, wuu na jcaa si ntíi Yesu cye kurugo, ŋka l'aha mpa nta na wuu na *kapegigii pyi, lir'à li cyèe na Kirisita e cyi à fworò la? Mà byanhara bá la! ¹⁸ Mu aha fworò Musa Saliyaŋi kuni i mà pa Yesu Kirisita wuuni i, kàntugo yyére maa nùr'a fwor'a jyè lire kuni niŋjyeeni i, lire cye kurugo mu maha nùr'a pyi Saliyaŋi kèegefoo.

¹⁹ Mii wi ke, mii à fworò Musa Saliyaŋi i. Lire e ke mii saha nyé uru Saliyaŋi jwòh'i me. Uru Saliyaŋi yabiliŋi ŋgahaŋi u à mii pyi mii à fworò u e. Cyire pun'à pyi, bà mii si mpyi si nta mpyi Kile sùpya me. ²⁰ L'à pyi mu à jwo mii ná Kirisita à kwòro sŋcyan kworokworocige na. Lire kurugo mii yabiliŋi sàha bà u nyé na naye karigii cwòŋre me. Ŋka Kirisita na nyé mii i. Kyaa maha kyaa mii na mpyi nume ke, mii à na cyege taha Kile Jyaŋi na maa nta a li pyi. Uru u à mii kyaa táan uy'á, maa uye kan sáraga mii kurugo. ²¹ Kile à jwò mii na maa yaage ŋkemu kan mii á ke,

mii sì n-cyé kuru na me. Kàmpyi Kile mpyi a jwo na mu aha ntaha Musa Saliyaŋi fye e na mu à tii uru yyahe taan, lire tène i ke, Kirisita kwùŋi mpyi na sí n-pyi kaŋwɔɔ baa de!

Kile à jwo na sùpyaŋi maha ntii u dáníyaŋi kurugo

3¹ Yii Galati dánafeebii funŋɔ baa sùpyiibii! Jofoo u à yii le kuni nimpini i ye? Mà li ta ñunke na Yesu à kwòro cige na ke, mii à kuru fñiŋ'a jwo yii á. ² Yii li cè na yii ñye a *Kile Munaani ta *Musa *Saliyaŋi kuni ñaaraŋi cye kurugo me, ŋka Jwumpe Nintanmpe yii à lógo maa dá pu na ke, puru cye kurugo yii à li ta. ³ Di yii à pyi maa mpyi funŋɔ baa shiin be? Kani yii à sì ná Kile Munaani síŋi i ke, ñaha na yii la ñye s'a lire pyi nume ná yii yabilimpii sífente e ye? ⁴ Karigii puni Kile à pyi yii á ke, cyir'à pyi kaŋwɔɔ baa ke? Ŋka cyire sí ñye a yaa cyi pyi kaŋwɔɔ baa mà de! ⁵ Yii wí! Kile ká u Munaani yaha l'à pa yii yyaha cù, ka yii i kakyanhala kariii pyi, yii àha raa sòŋŋi na yii na Musa Saliyaŋi kuni ñaare ke, na lire kurugo u à li pyi me, ŋka Jwumpe Nintanmpe yii à lógo maa dá pu na ke, lire kurugo u à lire pyi.

⁶ Ñye nde *Ibirayima à pyi ke, lire tayyéreg'à pèe wuu á. U à dá Kile na, lire cye kurugo Kile à jwo na u à tii^a. ⁷ Lire e ke yii li cè, mpíi pi à dá Kile na ke, pire pi ñye Ibirayima tùluge shiinbii sèsee wuubii. ⁸ Kile Jwumpe Semeŋi mú s'à jwo a kwò na Kile na sí *supyishiŋi sanŋi pyi shintiilii u yyahe taan, pi dáníyaŋi kurugo. Lire kurugo u à jwo Ibirayima á na: «Mii sí jwò le supyishiŋi pun'á mu cye kurugob.» ⁹ Ibirayima à dá Kile na, ka Kile si jwò le u á, amuni li mú ñye shin maha shin ká dá Kile na ke, u sí jwò le urufol'á Ibirayima fiige.

¹⁰ Mpíi pi na Musa Saliyaŋi kuni ñaare marii sòŋŋi na Kile sí jwò le pir'á ke, pir'à cwo laŋaŋke e mà kwò. Ñaha kurugo ye l'à séme Kile Jwumpe Semeŋi i na: «Yaaga maha yaaga k'à séme Saliyaŋi i ke, ŋgemu ká mpyi u ñye na cyire kapyaaagii kurigii puni ñaare me, urufol'à lánac.»

¹¹ Ñye nàkaana baa, sùpya sì n-jà n-tii Kile yyahe taan Saliyaŋi cye kurugo me, ñaha na ye l'à séme mú na: «Shinŋi u à tii ke, dáníyaŋi cye kurugo, uru maha mpyi ñyii na^d.» ¹² Musa Saliyaŋi kuni ná dáníyaŋi wuuni ñaaraŋi ñye ñiŋkin me, ñaha na ye l'à séme mú na: «Ŋgemu la ká mpyi si shiŋi ta Saliyaŋi cye kurugo ke, urufol'à yaa u Saliyaŋi kurigii puni ñaara^e.»

^a3.6 Zhenezi 15.6

^b3.8 Zhenezi 12.3; 18.18; 22.18

^c3.10 Duterencumu 27.26

^d3.11 Abakuki 2.4

^e3.12 Levitiki 18.5

¹³Ɔka *Kirisita à wuu laɲaɲke lwɔ́ wuu cyaga, maa wuu shwɔ Saliyaɲi laɲaɲke na. L'à séme mú na: «Shin maha shin pi à dùrugo cige e mà u bò ke, urufof'la lánja^f.» ¹⁴Lir'à pyi, Kile à dùbabii mpiimu le Ibirayima á ke, bà pire si mpyi si nɔ supyishiɲi sanɲi na mú Yesu Kirisita cye kurugo mɛ. Kile à u Munaani ɲwɔmɛeni ndemu lwɔ́ ke, bà wuu si mpyi si lire ta dániyaɲi cye kurugo mɛ.

Musa Saliyaɲi ɲye a Kile ɲwɔmɛeni fyinɲe me

¹⁵Mii cìnmpyiibii, mii sí kani là yyaha jwo yii á mà tàanna ná sùpyire karigii pyiɲkanni i. Shiin shuunni ká *tunmbyara le, pire mú shuunni i, shin niɲkin sì n-jà tire kèege mɛ, u mú sì n-jà yaaga le tire e mɛ. ¹⁶Ɔye amuni Kile à tunmbyara le ná *Ibirayima ná u tùluge e. Li ɲye a séme: «Ibirayima ná u tùluyi i» mɛ. Li n'a mpyi a séme amuni, li mpyi na sí n-pyi mu à jwo u tùluy'á ɲyaha. Ɔka l'à séme: «Ibirayima ná u tùluge e^g» kuru ku ɲye *Kirisita. ¹⁷Mii jwumpe ɲwɔhe ku ɲye ɲke: Kile à tire tunmbyaare le, yyee ɲkwuu sicyeere ná yyee beɲjaaga ná ke (430) kàntugo, ka *Musa *Saliyaɲi si nta a pa. Uru Saliyaɲi sì n-jà Kile ɲwɔmɛeni fyinɲe, si nta raa ɲko, mà li shi bò mɛ. ¹⁸Kàmpyi Kile mpyi a sùpyire pyi u koolyii mà tàanna ná Saliyaɲi kuni ɲaaraɲi i, li sàha mpyi na sì n-pyi ɲwɔmɛeni kayaala mɛ. Mà li ta Kile à ɲwɔ Ibirayima na ɲwɔmɛeni cye kurugo.

Naha kurugo Kile à Saliyaɲi kan ye?

¹⁹L'aha mpyi amuni, ɲaha kurugo Kile à *Saliyaɲi kan ye? U à u kan bà wuu si mpyi si u kafuunɲkii cè mɛ. L'à pyi si yaa ná Ibirayima tùluge mpaɲi i, kur'á Kile à nde ɲwɔmɛeni lwɔ́.

Ɔye *Kile mèlekeɛbii ná pi toromayyahafoonɲi cye kurugo Saliyaɲi à nɔ sùpyire na. ²⁰Ɔka tɛni i Kile à lire ɲwɔmɛeni lwɔ́ Ibirayima á ke, u kuro ɲye a mpyi toromayyahafoonɲi i mɛ. Kile yabiliɲi ye niɲkin u à tɛl'a yi jwo Ibirayima á. ²¹Tá lir'à li cyèe na Saliyaɲi à kàntugo wà Kile ɲwɔmyahigil'á? Mà byanhara bá la! Kàmpyi Saliyaɲi mpyi na sí n-jà shin pyi Kile sùpya, u mpyi na sí n-jà sùpyire pyi ti tɛi mú Kile yyahe taan. ²²Ɔka Kile Jwumpe Semɛɲi à jwo na *kapegigii mpyiɲ'á fànha ta sùpyire puni na. Lire e ke yaayi ɲwɔmɛeni Kile à lwɔ́ ke, pyiɲkanni niɲkinɲi na wà sí n-jà yire ta ke, lire li ɲye mà dá Yesu *Kirisita na.

²³Mà uru dániyaɲi tɛni yaha li sàha nɔ mɛ, *Musa Saliyaɲi u mpyi a tɛen sùpyire puni ɲuɲ'i mà wuu pyi kàsujyii fiige. U à tɛen wuu ɲuɲ'i fo mà sà nɔ tɛni i Kile kun'à cyèe wuu na, ka wuu u dá Kirisita na ke. ²⁴Lire pyiɲkanni na, Musa Saliyaɲi à wuu le kuni i fo mà sà ɲkan Kirisita

^f3.13 Duterencɔmu 21.23

^g3.16 Zhenezi 12.7; 13.15; 24.7

á, bà wuu si mpyi s'a ntõre ná shintiibil'e Kile yyahe taan dányañi cye kurugo me. ²⁵ Numε mà wuu yaha wuu à dá Kirisita na, wuu saha jnye Musa Saliyañi cye e me.

Kile pyifente tañkanni

²⁶ Yii pun'à pyi Kile pyii dányañi cye kurugo Yesu *Kirisita wwoñεεge e. ²⁷ Yii mpíi pi à *batize Yesu Kirisita wwoñεεge e ke, yii à Kirisita yabilinji pyiñkanni lwó. ²⁸ Lire e mu à pyi *Yahutu yo, mu à pyi *supyishiñi sanñi yo, mu à pyi biliwe yo, mu jnye a pyi biliwe mà yo, mu à pyi nõ yo, mu à pyi ceewe yo, sùpya jnye a wwú sùpya e me. Yii puni na jnye niñkin Yesu Kirisita wwoñεεge cye kurugo. ²⁹ Nye yii aha nta Kirisita wuu, yii mú na jnye *Ibirayima tùluge shiin. Yaage jwómεeni Kile à lwó Ibirayima á ke, yii sí kuru ta mú.

4 ¹ Yii na yaha si yi yyaha jwo yii á. Li na jnye bà tufoo maha jwómεε lwó u pyà á me. Mà pyàñi yaha nàñkocyεere e, u maha mpyi biliwe fiige, mà li ta u tuñi yaayi puni jnye u wuyo. ² U byífeebii ná mpíi pi na u karigii cwóonre ke, pire maha yaha u na, fo tèn kyaa u tuñ'à jwo ke, lire ká nɔ.

³ Wuu mú pi ke, wuu mpyi mu à jwo nàñkopyire mà wuu yaha diñyeni yasunnyi làdaabii bilere e. ⁴ ñka Kile jwómεeni tèn'à fúnñɔ ke, ka u u u Jyañi tun u à si sùpya mà yaha *Musa *Saliyañi jwóh'i, ⁵ mpíi pi jnye uru Saliyañi jwóh'i ke, bà u si mpyi si pire nùñɔ wwú bilere e, Kile si pi pyi u pyii me. ⁶ Nde l'à li cyêe na yii na jnye Kile pyii ke, lire li jnye Kile à u Jyañi Munaani^h tun yii zóompíi na, lire l'à li ta yii aha Kile jáare yii maha jwo: «Baba, wuu Tu Kile!»

⁷ Nye lir'à li cyêe na yii à fworó bilere e. Yii à pyi numε Kile pyii. Ná yii s'à pyi u pyii de, yaayi puni u à bégel'a yaha u pyiibii mεε na ke, yii pi jnye yire tafebii.

Poli funñk'à pen ná Galati dánafeebil'e

⁸ Nye tèecyiini i, yii mpyi na sàha ñkwó a pyi ná Kile e me, lire e yii mpyi a yiye le yasunnyi bilere e, njemu yi jnye yi jnye Kile sèe wuñi me. ⁹ ñka numε yii jnye ná Kile e, a fo Kile bà u jnye ná yii e, jaha na yii la jnye si nùru yiye le yire diñyeni yasunnyi làdaabii bilere e ye? Yire yasunnyi jnye fànha ná kañwó baa de! ¹⁰ Yii maha canmpyaagii cyii tõe canntanya, yiñyi yà na jnye amuni, tèrigii cyii na jnye amuni, yyeegii cyii na jnye amuni, jaha na be? ¹¹ Yii kapyiñkil'à mii funñɔ pen, fo mii na sónñi mii kanhare puni sí n-pyi kañwó baa.

^h4.6 U Jyañi Munaani ná Kile Munaani jnye niñkin.

¹²Mii cìnmpyiibii, mii à fworo *Yahutuubii làdaabii bilere e maa mpyi yii *supyishiŋi sanŋi fiige. Mii na yii jáare, yii i mpyi mii fiige, yii àha yiye le tire bilere e me.

Mà mii yaha yii yyére yii nye a mii mùmpenme pyi me. ¹³Yii à li cè na yampe p'à mii pyi mii à téen yii shwòhòl'e na toncyiige, maa Jwumpe Nintanmpe jwo yii á. ¹⁴Mii yamp'à yii téenme pen, ŋka yii nye a njíge maa jcyé mii na me, yii à mii cùmò lemé jwò mu à jwo *Kile mèlekeŋi wà, mu à jwo Yesu *Kirisita yabiliŋi wi. ¹⁵Lire tènì i, yii yyahayi mpyi a táan ná mii i sèl'e. Numé taa kuru yyetange de! Mii à dá li na na mii kya mpyi a táan yii á, kàmpyi li mpyi na sí n-jà n-pyi, yii mpyi na sí yii nyiigii wwú n-kan mii á. ¹⁶Lire e ke mii na sèeŋi yu yii á ke, lire l'à mii pyi yii zàmpen be?

¹⁷Sùpyire ti na Jwumpe Nintanmpe labali na yu ke, tire na dirili yii kurugo, ŋka sèeshiin bà me. Pi la nye si mii ná yii láha wuye na, bà yii si mpyi si zii ntaha pire fye e me. ¹⁸L'à jwò yii kwòro kuni nìjccenni i tèrigii puni i, ali mii mée ká mpyi mii nye yii shwòhòl'e tènì ndemu i me. ¹⁹Mii pyiibii, mii na ŋkànre yii kurugo sahaŋki layirilifoo fiige, fo Yesu Kirisita ká yii zòompìi puni shwò a ta. ²⁰Cyage e mii nye ame ke, li mpyi na sí n-táan mii i mà pyi yii shwòhòl'e nde tènì i, si jwuŋkanni kèeŋe ná yii e, jaha na ye nde mii sí n-pyi yii á ke, mii nye a li cè me.

Kile jwòmeeni ná Kile Saliyaŋi na nye Ibirayima cyeebii shuunniŋi fiige

²¹Mii à jwo yo! Yii mpìi la ku nye si mpyi *Musa *Saliyaŋi jwòh'i ke, nje Saliyaŋi Semenji à jwo ke, yii nye a yire lógo mà? ²²L'à séme na *Ibirayima à pùnampyire shuunni ta, wà à ta bilicwo á, wà s'à ta u cileŋeŋ'á. ²³Bilicwoŋi pyàŋ'à ta mà tàanna ná u sifeebii nyii wuuni i, ŋka cileŋeŋi wuŋ'à ta mà tàanna ná Kile jwòmeeni i.

²⁴Mpe jwumpe jwòh'à cùgo, mpìi cyeebii shuunniŋi na nye mu à jwo *tunmbyara tateenye shuunni Kile à ntemu pyi ke. Agari u nye bilicwoŋi ke, uru u nye mu à jwo *tunmbyaare Kile à le ná Musa e Sinayi paŋke nuŋ'i ke, u pyiibii maha sini bilii. ²⁵Nye Agari na nye Sinayi paŋke fiige Arabubii kìnì i, maa mpyi naha Zheruzalemu kànhe fiige mú, kuru ná ku shiinbii na nye bilere e¹. ²⁶Ŋka Zheruzalemu kànhe ku nye nìnyinŋi na ke, kuru nye bilere e me, kuru mú sí ku nye wuu nuŋi. ²⁷L'à séme na:

«Cijiriŋe, ta múgure sèl'e,

mu u nye mu sàha laa yaŋkanna cè me, ta ŋkwúuli funntange e,
jaha na ye ceenŋi nòŋ'à wâl'a yaha ke,

¹4.25 Pyiŋkanni na Yahutuubii mpyi na Kile père maa piye pwo Musa Saliyaŋi na fo mà sà mpyi bilii fiige ke, ná lire e Poli à Zheruzalemu tàanna naha ŋke cyage e.

uru pyiibii sí nyaha n-tòro n̄nyiiicwoŋi wuubii naʼ.»

²⁸ Mii c̄nmpyiibii, yii pi ke, yii à pyi Ishaka fiige, pyiibii jwɔmɛeni Kile à lwɔ̄ maa pi kan Ibirayima á ke, pire pi jye yii.

²⁹ Bilicwoŋi pyàŋ'à ta u sifeebii jyii taŋkanni na, cileŋeŋi wuŋ'à ta *Kile Munaani sífente cye kurugo. Ŋka bilicwoŋi pyàŋ'à t̄e na cileŋeŋi wuŋi yyahe fwɔ̄hɔre, fo mà sà nɔ̄ nijjaa na. ³⁰ Nyɛ naha Kile Jwumpe Semɛŋi à jwo ye? Y'à s̄mɛ:

«Ma bilicwoŋi ná u jyaŋi k̄ɔrɔ, naha na ye u nàzhan jye kɔɔge e ná cileŋeŋi jyaŋi i mɛ^k.»

³¹ Lire kurugo mii c̄nmpyiibii, wuu jye bilicwoŋi pyi mɛ, ŋka cileŋeŋi pyiibii pi à sii wuu.

Yii àha n̄uru yiye le Musa Saliyaŋi bilere e mɛ

5 ¹ *Kirisita à wuu yige bilere e, bà wuu si mpyi si mpyi wuye wuu, s̄eŋi na mɛ. Lire e yii kwɔ̄ro pur'e, yii àha n̄uru yiye le bilere m̄eere na mɛ. ² Yii lógo! Mii Poli, mii sí yi jwo yii á, yii aha nta yii à dá li na na yii à yaa yii *kwɔ̄n si nta zhwɔ̄, lire e *Kirisita kaŋwɔ̄ saha jye yii á mɛ. ³ Mii sí n̄uru pu taha yii á, shin maha shin u à uye kan pi à kwɔ̄n ke, urufol'à yaa u a *Musa *Saliyaŋi kurigii puni jaare. ⁴ Yii pi na jcaa si nt̄í Kile yyahe taan Musa Saliyaŋi cye kurugo ke, yii à kàntugo wà Yesu Kirisita na, lire e Kile sì jwɔ̄ yii na si yii shwɔ̄ mɛ. ⁵ Wuu pi ke, Kile Munaani à wuu pyi wuu à t̄eŋ li taan na wuu sí n-t̄í Kile yyahe taan wuu d̄aniyaŋi kurugo. ⁶ Wuu aha mpyi Yesu Kirisita wwoŋɛɛge e, l'à pyi ŋkwɔ̄n yo, l'à pyi ŋkwɔ̄nmbaa yo, lire là jye na wíi mɛ. Nde li na wíi ke, lire li jye mà dá Yesu Kirisita na. Wuu ná wuye shwɔ̄hɔlɔ kapyiŋkii tàange maha lire cyêe.

⁷ Yii f̄ɛŋkanni mpyi a jwɔ̄ s̄eŋi kuni i, joofo u à yii yige l'e ye? ⁸ Yii li cè na yii yerefoŋi Kile kapyii bà mɛ. ⁹ Yii jye a cè na: «bwúuruŋi ȳirigeyirige yaani nimbileni maha mbyimpe niŋcwɔ̄nhɔmpe puni ȳirige» mà? ¹⁰ Lire ná li wuuni mú i, mii à cyɛge taha Kafoŋi Yesu na na yii s̄ɔ̄nŋɔŋkanni ná mii wuuni sí n-pyi niŋkin. Ŋka shin maha shin ká yii wurugo ke, Kile sí yoge kwɔ̄n urufoo na.

¹¹ Mii c̄nmpyiibii, mii wi ke, mii n'a mpyi na Kile jwumpe yu mà yyaha t̄í ná ŋkwɔ̄nŋi i, na s̄upya sì n-jà n-shwɔ̄ u baa mɛ, shin mpyi na sì n-s̄i mii yyaha fwɔ̄hɔrɔ nijjaa mɛ. Jwumpe mii na yu, na Yesu Kirisita à kwú kworokworocige na ke, puru mpyi na sì n-s̄i n-waha wà na mú mɛ. ¹² Mii la ku jye, mp̄ii pi jye na yii wuruge na yige s̄eŋi kuni i ná ŋkwɔ̄nŋi kani i ke, pi àha li dá ŋkwɔ̄nŋi na mɛ, pi piye t̄unŋo!

^j4.27 Ezayi 54.1

^k4.30 Zhenezi 21.10

Yii Kile Munaani yaha li yii yyaha cû

¹³Mii cìnmpyibii, yii pi ke, Kile à yii yyer'a yige bilere e, ñka yii àha lire pyi kapuŋɔ s'a yii nyii wogigii pyi mɛ. Yii yiye kyaa táan yiy'á, yii raa ñwɔge yiye na. ¹⁴Naha na ye Kile *Saliyaŋi puni na ntaa mpe jwumpe ñiŋkinŋi i: «Ma supyiŋɛŋi kyaa táan may'á, bà mu yabilinŋi kyal'à táan may'á mɛ!.» ¹⁵Ñka yii yabilimpíi ká yîri yiye fye e, marii yiye nɔni, marii yiye kyaa sige yaaya fiige, yii a yiye kàanmucaa yii àha yiye kèege ñkwɔ mɛ.

¹⁶Mpe mii la nyɛ si jwo yii á ke, puru pu nyɛ: yii a ñaare yii yyaha tíi ná *Kile Munaani nyii wuuni i, lire ká mpyi, yii saha sì raa yii nyii karigii ñimpegigii pyi mɛ. ¹⁷Naha kurugo ye sùpyaŋi nyii wogigii nyɛ a táan Kile Munaani á mɛ, Kile Munaani nyii wuuni sí nyɛ a táan sùpyaŋ'á mɛ. Cyire kapyaaŋii shuunnin'á tòn. Lire e Kile Munaani ká mpyi yii e, yii saha sì raa yii nyii karigii pyi mɛ. ¹⁸Yii aha Kile Munaani yaha l'à yii yyaha cû, *Musa Saliyaŋi fànhe saha sì n-pyi yii na mɛ.

¹⁹Wuu aha ntaha wuu nyii wuuni fye e, wuu kapyiinŋkii cyi maha mpyi ñcyii: *jacwɔre ná katupwɔhɔyi ná silege baa karigii ²⁰ná kacyzunni ná sɔŋkanmpe ná pege ná yoge ná yiŋcyɛge ná lùyirintononi ná fadiyaŋi ná mbɛmbaani ná ndàhalani ²¹ná nyiŋɛnni ná sinmbyaani ná lakyanhayi ná cyire fiige karigii. Mii à fyànha a yi jwo, ñka mii sí yi taha, shin maha shin u kapyiinŋi ká mpyi cyire ñcyii, urufoo nàzhan nyɛ *Kile Saanre e mɛ.

²²Kile Munaani ká sùpyaŋi ñgemu yyaha cû ke, urufoo kapyiinŋkii cyi maha mpyi ñcyii: tàange ná funntange ná yyeŋinŋe ná lùtaanni ná sùpyigire ná cènmpɛ ná dânasupyigire ná ²³ñumpinŋe ná cùmayenaŋi. Uru saliya nyɛ ñgemu u nyɛ na cyire karigii shiŋi tùnni mɛ.

²⁴Mpii pi nyɛ Yesu *Kirisita wuubii ke, pir'à pi nyii karigii ná pi mùntanma wogigii bɔ, bà Yesu Kirisita à bɔ kworokworocige na mɛ.

²⁵Kile Munaani cye kurugo wuu à shiŋi ñiwɔŋŋi ta, lire kurugo, wuu Kile Munaani yaha li wuu yyaha cû. ²⁶Wuu wà kà uye pèe mɛ, wuu àha raa wuye ñwɔ cwôre mɛ, wuu àha raa wuye yiŋcyɛge pyi mɛ.

6 ¹Mii cìnmpyibii, yii pi à yiye yaha *Kile Munaani li i ñkèŋŋi ke, wà ká Kile kafuun pyi, yii urufoo yere ná lùtaanni i, yii i u le kuni nintiini i. Yii mú s'a yiye kàanmucaa lire fiige kà ñkwɔ yii ta mɛ. ²Yii yiye tège yii i yiye tugure lwɔ, lire pyinŋkanni na, yii sí *Kirisita *Saliyaŋi fûnŋɔ. ³Ñgemu ká a sɔŋŋi na ur'à pwɔrɔ pi sanmpii na, mà li ta u nyɛ a sii yafyin mɛ, urufoo na uye ñwɔ fáanŋi. ⁴Shin maha shin à yaa u uye toronŋkanni kàanmucya sèl'e. L'aha nta l'à ñwɔ, urufol'à yaa u pyi funntange e, u sí

^{15.14} Levitiki 19.18

nye a yaa u wabere wuu fwóhoro me. ⁵Naha kurugo ye Kile sí shin maha shin yíbe u kapyiĩkii kyaa na.

⁶Nye ngemu ká a yii kálali Kile jwumpe na ke, yii a yii cyeyaayi yà kaan urufol'á.

Nde mu à pyi ke, lire tònñi mu maha nta

⁷Yii àha raa yiye jwo fáanña me, sùpya sì n-jà raa Kile fare me. Sùpyañi ká yaage shiñi ngemu nũgo ke, kuru shiñi u maha ñkwòn. ⁸Lire jwohe ku nye na ngemu ká a u karigii pyi mà tàanna ná u nyii wuuni i ke, kwùñi u nye na urufoo sigili. Ñka ngemu ká a u karigii pyi mà tàanna ná Kile Munaani nyii wuuni i ke, *Kile Munaani sí urufoo tòn ná shiñi niñkwombaanñi i. ⁹Nye l'aha mpyi amuni, wuu àha ñkànha kacenñkii mpyiñi taan me, naha kurugo ye wuu aha màban le kacenñkii mpyiñi i, tènì là na ma, wuu sí n-pa li tònñi ta. ¹⁰Lire kurugo wuu a kacenñkii pyi sùpyire pun'á tère o tère e wuu à li laage ta ke. Ñka wuu cìmpyiibii dánafeebii wuuni l'à lyé.

Jwumpe nizanmpe

¹¹Nye yii nte sémere nintibuunte wíi, mii yabilĩñi cyege k'à ti sém'a tũugo yii á. ¹²Mpii la ku nye yii raa ñkwùun fànhe e ke, pi na lire pyi si nta ntáan sùpyir'á. Kabile niñkin jwoh'i pi nye, pi la nye sùpyire s'a pi yyaha fwóhore na pi na yu na *Kirisita kwùñi kanni u sí n-jà sùpyañi shwo me. ¹³Mà li ta, pire pi à *kwòn ke, pi yabilimpìi nye na jaare mà yyaha tíi ná *Musa *Saliyañi i me. Pi la nye yii i ñkwòn si nta raa piye cyêre na yii à ñen'a taha pire fye e. ¹⁴Mii wi ke, mii nye a sùu na li caa si naye jwo si cye taha yaaga na mà tòro wuu Kafoonñi Yesu Kirisita kworokworocige na me. Kuru kworokworocige kurugo ñpyeñi tònñi'á kwò mii á, mii tònñi mú s'à kwò ñge ñpyeñi i. ¹⁵Wà à kwòn yo, wà nye a kwòn mà yo, yaaga nye lire e me, zòñi nivonñi Kile maha le wuu e ke, uru u na wíi. ¹⁶Mpii pi na li kuni jaare ke, Kile u yyeñiñke kan pir'á, u u jùñaara ta pi na. Kile sùpyire kyaa na mii nye, tire ti nye *Izirayeli.

¹⁷Sùpya kà nùru na kànha me, nɔɔpiiyi yi nye mii cyeere na ke, Yesu kurugo mii à yire ta.

¹⁸Mii cìmpyiibii, wuu Kafoonñi Yesu Kirisita u jwo yii puni niñkin niñkinñi na u u jwó le yii á. Amiina!